

Predmet: Štrpci

Ponovljeni postupak

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 5/23

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. KZ SRJ, u vezi sa članom 22. KZ SRJ

Okrivljeni: Gojko Lukić, Duško Vasiljević i Dragana Đekić

Glavni pretres: 29. 10. 2024.

Na današnji glavni pretres nisu pristupili sledeći svedoci: Stanica Marković, za koju je neko primio poziv, verovatno suprug, sud ne zna šta je sa njom; i Dušan Božić, koji poziv nije primio.

Odbrana okrivljenog Gojka Lukića predložila je da se iz predmeta izdvoji zapisnik o ispitivanju svedoka Krste Papića od 30. 12. 2014. godine, kao i da se sačine transkripti audio-snimaka sa ispitivanja svedoka Mitrašina Glišića od 10. 1. 2015. godine, zato što je ispitivanje vođeno protivno članu 98. ZKP-a, sa naznakom da se na snimku jasno čuje kako tadašnji zamenik tužioca Vitorović diktira odgovore. Odbrana je zatražila da se izvrši i pregled svedoka Glišića i oceni njegova psiho-fizička sposobnost da svedoči, zbog toga što se na snimku, prema rečima odbrane, jasno čuje da on ne zna ni svoju godinu rođenja. Postupajući tužilac, Vasilije Seratlić, ovim se predlozima usprotivio uz obrazloženje da se radi o zameni teza, te da je Apelacioni sud naložio ponovno suđenje zbog neadekvatne ocene dokaza, a ne zbog njihove nezakonitosti. Takođe je naveo da se komisija već izjasnila o psiho-fizičkom stanju svedoka, da on nije sklon konfabulacijama, te da je kadar da ispriča ono što je video. Tužilac je za predloge rekao da su taktika za odugovlačenje postupka i da se njima samo stvaraju novi troškovi postupka. Sudsko veće je odbilo predlog da se iz spisa predmeta izdvoji ispitivanje svedoka Krste Papića. Naložilo je transkribovanje snimka iskaza Mitrašina Glišića, nakon čega će odlučiti o predlogu za izdvajanje iskaza ovog svedoka. Veće je takođe odlučilo da lekarska komisija koja je ranije pregledala Mitrašina Glišića to ponovo učini kako bi utvrdili da li može da svedoči.

Ispitivanje svedoka Mića Jovičića

Svedok optužbe Mićo Jovičić u vreme kritičnog događaja bio je pripadnik Interventne čete Višegradske brigade VRS. Na pretresu je izjavio da u svemu ostaje pri ranije datom iskazu. Izjasnio se da je u vreme rata imao nadimke *Splićo* i *Crni*, koji je dobio zbog toga što je nosio crnu odeću, a oko glave je nosio i crnu maramu. Izjasnio se da optuženu Draganu Đekić poznaje iz Beograda i sa fronta u Slavoniji. Objasnio je da Gojko Lukić u vreme događaja nije bio vojnik, ali da Duško Vasiljević jeste, te da je Gojka Lukića poznavao, jer je bio brat Milana Lukića i sa njim ga je viđao. Opisao je da je Gojko ponekad nosio gornji, a nekad donji deo uniforme, a od oružja je imao pištolj, što je u to vreme bilo uobičajeno. Izjasnio se da je i Duška Vasiljevića viđao sa Lukićem. Objasnio je da su 1992. godine postojali „Osvetnici”, ali da su onda rasformirani i da su njihovi pripadnici bili raspoređeni u različite čete. Izjasnio se da ih nije viđao svakodnevno, ali da je Duško Vasiljević 1992. i 1993. godine bio na ratištu i dodao da su devedesetih dobrovoljci mogli da dobiju potvrdu da su radili, jer je Milošević rekao da se svima piše radni staž i da su bili na poslu. Na objašnjenje predsednice veća da je sud za Vasiljevića dobio potvrdu da je tog dana bio na poslu, svedok je izjavio da ga je on video u

Višegradu. U vezi sa okrivljenim Duškom Vasiljevićem, opisao je da mu je frizura bila „tarzanka”, te da mu je vrat bio pokriven kosom, dok je njegov brat Ljubiša bio normalno muški ošišan, pokazavši na frizuru sudije Duruza, zaključivši da je imao klasičnu frizuru. U pogledu uniformi, izjasnio se da je Dragana nosila uniformu JNA i automatsku pušku. Dodatno je pojasnio da je bio odsutan, jer je bio na odmoru 2–3 dana, te da se vratio tog dana kada se desila otmica oko 9–10 časova, zajedno sa Nebojšom Ranisavljevićem. Objasnio je da su krenuli iz Beograda do Užica vozom, a onda do Višegrada busom, da su noćili u pothodniku, čekajući autobus, jer su busevi išli, kako misli, možda 3 puta dnevno. Naveo je da od Užica do Višegrada treba oko 1 sat, te da zavisi od carine, koliko pregledaju. Na pitanje suda da li je u busu bio još neko osim njega i Ranisavljevića ko bi se spomenuo u postupku, rekao je da nije. Precizirao je da se, osim busom, u Višegrad moglo ići i kolima, ko je imao, ali da on nije imao kola. Naveo je da su iz Višegrada otišli u Štrpce, a zatim u Prelovo. Objasnio je da je na stanici u Štrpcima on bio kraj kamiona sa Polugom, Novaković Zoranom i još nekim vojnicima, koji su imali fantomke na glavi. Video je i Milana Lukića, koji je ulazio u stanicu. Rekao je da optuženi Gojko Lukić nije bio u Štrpcima, da tu nije video ni Dragana, te da su Duško Vasiljević i njegov brat Ljubiša bili u kamionu u kojem je i on bio. Duško je izašao iz kamiona i stavio je fantomku, ali dalje ne zna šta je tu radio, a njegov brat Ljubiša je isto imao fantomku i bio je u špaliru, ne zna sa koje strane voza. Na objašnjenje suda da je Duškova supruga rekla da je on tada bio u Obrenovcu, svedok Jovičić je rekao da tvrdi da je bio (*u Štrpcima*). U vezi sa događajima u školi u Prelovu, svedok se izjasnio da je Duško bio na sredini sale, gde je bio jedan jak „*balija, musliman*”, Milan Lukić je njega provocirao i „*balija je Lukića provocirao*”. Duško je onda Milanu dodao kabl za podzemnu struju i onda je Milan „*baliju*” tukao. Nije znao kako se kabl za podzemnu struju našao u fiskulturnoj sali u školi, ali je siguran da se radi o takvom, jer je identičan kabl kupovao kada je pravio kuću. Izjasnio se da zna da je Duško dodao kabl Milanu, jer je svedok stajao na vratima sale i gledao šta se dešava. Naveo je da je u Prelovu video Dragana i Gojka, te da su stajali na vrhu stepenica kada su doveli civile, vojnici su stali u dva reda i gurali civile, Gojko ih tada nije dirao, a Dragana je onda čuo, kako „*psuje balije*”. Precizirao je da, osim nje, tu nije bilo drugih žena. Rekao je da kada su civili u Mušićima izvedeni, svi optuženi su bili tu, a bili su i u špaliru kada su civili izvođeni iz škole, dok je svedok pomagao civilima da se popnu u kamion. Naveo je da je bilo vojnika koji su bili u kamionu, ali je on bio van kamiona i gurao ih rukama. Iako nije baš obraćao pažnju i gledao u njih, zna da su svi optuženi bili tu. Rekao je da su u Mušiću, kada su civili izlazili iz kamiona, pored bili on, Obrad Poluga i Zoran Novaković i prihvatili civile, dok su optuženi bili raspoređeni u špaliru, čekali su civile, koji su kasnije odvođeni do Milana Lukića, koji ih je potom ubijao. Objasnio je da ih je u Mušiću Dragana gurala, Gojko ništa naročito, okrene civila da ide pravo, te da su Duško Vasiljević i njegov brat Ljubiša stajali pravo, ali da ništa naročito nisu radili. Na pitanje suda šta je Gliša (*Mitrašin Glišić – prim. posmatrača*) radio kada mu kažu da ne može da uđe u salu, rekao je da se on sklonio, da sa vrata nije mogao da vidi šta se događa u sali, jer je posle vrata lavirint, ali ne zna da li je posle on prišao, video ga je samo tu na ulazu. Na pitanja tužioca, svedok je precizirao da Dragana zna iz Realističkog bloka, koji je postao Narodna stranka, te da su odatle zajedno krenuli na ratište u Slavoniju 1991. godine, dok je Duška Vasiljevića video 5–6 do 7 puta, da je postojala Obrenovačka grupa dobrovoljaca, ali da je raspuštena, jer je general Pandurović raspustio sve dobrovoljce. Objasnio je da je u Prelovu u školi video sve što se događa u sali, da ako bi se putnici branili, Gojko Lukić bi ih šutnuo nogom ili šamarao, jer nije imao pušku, dok su oni vojnici koji su imali puške civile udarali puškama. Nakon pitanja tužioca, precizirao je da je okrivljena

Dragana Đekić psovala samo dok su ulazili, a onda je u sali civile udarala puškom, te da su civili bili polugoli i da su krvarili u sali. Tako polugoli i vezani civili su onda uvođeni u kamion. Video je da su stvari civila ostale u školi. Na pitanje branioca Gojka Lukića, advokata Sankovića, nije mogao da precizira koliko je puta saslušan, te da je uvek govorio istinu, osim na saslušanju u Crnoj Gori, jer se sa učesnicima otmice, Bobanom, Polugom i drugima, dogovorio da ne pričaju istinu, ali da u dogovoru nisu bili okrivljeni, jer su oni otišli u Srbiju, te da su u dogovoru bili oni koji su u Bosni bili optuženi. Svedok nije znao tačno da kaže kada je odlučio da ispriča sve što zna, te da je to odlučio nakon izvesnog vremena i u razgovorima sa komandantom brigade, tužiocem Mioljubom Vitorovićem i tužiocem BiH Džerminom Pašićem, te da je onda pristao da govori istinu, ne zna tačno koje godine 1997–1998. godine, te da nije imao kontakt sa optuženima. Naveo je da mu je komandant brigade Luka Dragičević rekao da kaže sve, jer oni već znaju sve, da se sa Vitorovićem video 5–6 puta, da je bilo priče tamo-vamo, o događaju, kao i sa Džerminom Pašićem, ali da mu oni nisu pričali šta je radio. Naveo je da je kao osumnjičeni prvo rekao da nije kriv, a onda je kasnije ispričao sve, te da nije mnogo ispitivan jer, kako je svedok rekao, „*taj balija Džermin*” (nakon čega ga je predsednica veća opomenula da ne vređa sud nijedne države, te da se prema tužiocu BiH odnosi sa poštovanjem i oslovljava ga sa „*gospodin tužilac*”) nije pitao ništa ispočetka, te da kad je priznao, ispričao je istinu, možda ne neke detalje. Svedok je naveo da je Vitorovića upoznao pre sporazuma o priznanju u Bosni, jer su Vitorović i Pašić sarađivali. Objasnio je da je sa njima pričao o pogodnostima i nepogodnostima priznanja krivice, te da je tražio da kaznu izdržava u Srbiji, na šta su oni pristali. Rekao je da je primao pretnje od Poluge i Zorana, da su mu rekli da može biti u šetnji ili u zatvoru izboden, te da su se onda dogovorili da će biti u programu zaštite, nakon čega je pristao da kaže sve onako kako se seća. Naveo je da je na suđenju u Bosni dobijao diskove sa spisima predmeta, ali da on nije čitao ništa. Svedok je ponovio gde je u Prelovu video Gojka Lukića. Naveo je da je Milan naredio zarobljenim civilima da se svuku, jer je jedan od zarobljenika rekao da je Nenad, a u stvari je bio Senad, te da su se civili komešali, ali su vojnici uperili puške u njih, pa nije bilo mrdanja. Ponovio je da su okrivljeni Đekić i Veselinović imali oružje, a da je Gojko Lukić imao samo pištolj. Na pitanja branioca Dragane Đekić, advokata Ninića, svedok je naveo da sa tužiocima nije pričao ni o jednom drugom događaju, te da je prečutao samo imena lica protiv kojih nije podignuta optužnica. Veće je odbilo predlog da svedok iznese imena ova tri lica, jer njihova imena nisu značajna za predmet glavne rasprave. Naveo je da nije istina da se tog dana pilo, te da jedinica „*Osvetnici*” nije postojala na papiru, ali jeste interno između njih (pripadnika jedinice). Objasnio je da nije znao da je ranije napravljen dogovor za otmicu, te da se on o tome prethodno ni sa kim nije dogovorio. Za Draganu Đekić je rekao da je zvanično bila u sanitetu Interventne čete, ali da nije izvršavala svoje dužnosti i vreme je provodila sa Milanom Lukićem. Svedoku je poznato ime Davorin Subotić Riki, za kojeg misli da je bio instruktor borilačkih veština. Objasnio je da su na putu do Štrpca ćutali, da je istina da je kamion šljafovao, te da su ga izgurali, da je voz kasnio, a oni se dosađivali, da je tek preko radio-stanice u kamionu čuo da će skupljati ljude iz voza, a da je njemu i Ranisavljeviću rečeno da idu u akciju. Svedok je ponovio dešavanja u Prelovu i gde je okrivljene video. Objasnio je da je Glišića uočio kada je pokušao da uđe u salu, zašto što je svedok pušio cigaretu, ali nije znao da kaže zašto se ovog detalja nije setio pre 2020. godine, rekavši da mu se možda nije učinilo važnim. Precizirao je da je Boban bio komandant njegove jedinice, da je on njemu i Ranisavljeviću rekao da idu u akciju, te da svedok ni u jednom trenutku nije rekao „*nemojte to da radite*” jer nije hteo da pogine zbog Muslimana. Svedok dalje kaže da je hodnik ispred sale kao lavirint, oko 4–5

metara, te da škola nema gabarita da to bude hodnik od 50m, kako kažu drugi svedoci, te da je bilo sijalica u hodniku, da je on dobro video, a da je u sali bilo struje. Naveo je da nije tačno da okrivljena Dragana nije nikog maltretirala i da ne zna da li je i zašto to rekao u BiH, te da mu nije poznato kako je ona došla do Mušića. Naveo je da je u Mušićima jedan civil hteo da pobjegne, te da su sa kamiona skidani i vođeni jedan po jedan, da špalir ne izgleda kao u američkim filmovima, te da je moguće da su civili udarani u špaliru, iako ih vojnici vode, jer ih oni koji su ih sprovođili nisu branili, da je od kamiona do mesta ubistva bilo oko 10–15 m. Na pitanja branioca okrivljenog Duška Vasiljevića, advokata Perovića, svedok je ponovo opisao frizuru okrivljenog. Branilac je svedoku, nakon dozvole suda, dao fotografiju za koju je branilac rekao da je napravljena u jesen godinu dana pre, sa koje je svedok prepoznao Duška Vasiljevića, ali ne i Ljubišu Vasiljevića, nakon čega je ponovio kako je izgledao Ljubiša u vreme kada ga je viđao. Okrivljena Đekić je svedoku rekla da je naveo da je Duška Vasiljevića video u Višegradu 1992. godine i pitala ga je kada i ko ga je doveo u Višegrad, nakon čega je on odgovorio da ga je dovela ona u prvom mesecu 1993. godine. Okrivljeni Lukić je pitao kada je svedok bio na slavi njegovog ćaće, nakon čega je svedok odgovorio 1993. godine, ali se ne seća da li je i okrivljeni bio na slavi, jer je tog dana bio napad i ne može da se seti nikoga koga je video, pa je okrivljeni Lukić naveo da svedok njega nikada nije video. Okrivljeni Vasiljević je na svedoka vikao i preteći mu se obraćao, rekavši mu da ga nikada nije video, da ne zna koji su mu interesi, ali da mu je sahranio brata, nakon čega je svedok rekao da ga je video 1. i 2. meseca 1993. godine desetak puta, te da se posle nije sretao sa Duškom, jer je u 3. mesecu te godine bio ranjen. Svedok je naveo da mu Tužilaštvo nije pokazivalo fotografije okrivljenih, dok mu je tužilaštvo u BiH pokazalo samo fotografiju njega i Neše.

Nakon završenog ispitivanja svedoka, branilac Perović je istakao da se u iskazu svedoka javljaju kontradiktornosti, te da smatra da se svedoku ne može pokloniti vera ni oko jednog dela iskaza, s obzirom na to da na fotografiji nije prepoznao Ljubišu (Vasiljevića), a da je Duška prepoznao jer ga viđa u sudnici, zato što je iz straha zbog pretnji Bobana i Zorana zaključio sporazum o priznanju krivice u BiH i jer se tek 2020. godine setio Glišića, koji se pojavljuje kao svedok u ovom postupku. Naveo je da se svedoku ne može pokloniti vera i zato što je rekao da je u pregovore stupio 1997–1998. godine, kada i nije postojalo tužilaštvo za ratne zločine.

Branilac Sanković se pridružio primedbama, dodajući da su tužioci inicirali sporazum o priznanju krivice kako bi ovde lažno optužio ljude, te da on smatra da je svojim iskazom počinio i krivično delo davanje lažnog iskaza.

Branilac Ninić se pridružio primedbama, ocenivši da je svedok na svako pitanje davao 3–4 verzije događaja.

Tužilac je rekao da će on dokaze ceniti u svojoj završnoj reči, ali je tražio veštačenje autentičnosti fotografije, istakavši da on laički golim okom može videti da je sa fotografije oko struka Duška Vasiljevića nešto obrisano, nakon čega je branilac Perović istakao da je tužilac u pravu te da su iz straha obrisali pištolj koji se nalazi na slici.

Sledeći glavni pretres zakazan je 27. 11. 2024. godine sa početkom u 10 časova.